

Mäntsälän osavuosikatsaus 1 / 2021

74/02.02.00/2020

Kunnanhallitus 10.05.2021 § 110

Talouden toteutuminen 1.1.-31.3.2021 ja tilinpäätösennuste

Lähtötilanne vuodelle 2021 oli tilinpäätös vuodelta 2020, joka oli 0,1 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2020 tilikauden ylijäämäisyyteen vaikuttivat merkittävästi vuoden 2020 valtion lisätalousarvioissa vuodelle 2020 päätetyt, koronavirusepidemiaan liittyvät peruspalvelujen lisämäärärahat, joita kuntaan tuli n. 5,9 milj. euroa. Lisäksi kunta sai vuonna 2020 poikkeuksellista verotulojen lykkäysmenettelyn kompensatiota 409 925 euroa, josta n. 0,3 milj. euroa peritään takaisin vuonna 2021 ja loppuosa 0,1 milj. euroa vuonna 2022.

Suomen bruttokansantuote supistui ennakkotietojen mukaan 2,8 prosenttia vuonna 2020 ja alkuvuoden 2021 talouskehityksen arvioidaan olevan myös heikkoa. Talouden kehitystä on vaikeuttanut korona-pandemian vakavana pysynyt tilanne alkuvuonna sekä rajoitustoimien jatkuminen. Talouden elpymisen arvioidaan pääsevän vauhtiin vuoden 2021 aikana.

Tammi-maaliskuussa 2021 kunnan ulkoisten toimintatuottojen kertymä oli 18,73 %. Toimintatuottojen kertymä koko kunnan tasolla ei ole tasaista, joten loppuvuodelle odotetaan toimintatuottojen kasvavan budjetissa arvioituun tasoon. Maaliskuun loppuun mennessä toimintakulujen toteuman kertymäprosentti oli 22,24 %. Toimintakate maaliskuun lopussa oli 26,8 milj. euroa ollen 22,54 % talousarviosta. Maaliskuun lopun tilanteen mukaisesti vuosikatteen odotetaan nousevan n. 1,1 milj. euroa talousarviosta ja olevan tilinpäätöksessä 6,3 milj. euroa. Tilinpäätösennusteessa tilikauden alijäämäksi ennustetaan 2,1 milj. euroa, kun talousarviossa tulos oli vielä 1,1 milj. euroa heikompi eli -3,2 milj. euroa.

Ensimmäisen osavuosikatsauksen toimintatuottojen tilinpäätösennuste on yhteneväinen alkuperäisen talousarvion kanssa. Koronapandemiasta johtuvat mahdolliset toimintatuottojen kertymisen alenemat ovat selkeämmin nähtävillä puolivuositilauksen yhteydessä. Toimintakulujen tilinpäätösennuste poikkeaa 0,4 milj. euroa alkuperäisestä talousarviosta kulujen kasvun myötä. Ensimmäisen osavuosikatsauksen tilinpäätösennusteen kulujen kasvussa on mukana koronapandemiasta johtuvat kustannukset, joihin odotetaan saatavan valtionavustusta loppuvuoden aikana. Sosiaali- ja terveystoimen osalta koronapandemiasta johtuvien kulujen määrä ei ole ensimmäisen osavuosikatsauksen tilinpäätösennusteessa mukana, ja määrä tarkentuu ensimmäisen osavuosikatsauksen jälkeen.

Osavuosikatsauksen valmistumisen jälkeen Keski-Uudenmaan

Sote-kuntayhtymältä on saatu ennakkotietoa kuntayhtymän oman toiminnan mahdollisesta talousarvioylityksestä. Kuntayhtymä on laatinut maaliskuun toteutumien perusteella tilinpäätösennusteen, joka ylittää peräti 33,9 milj. euroa kuntayhtymän oman toiminnan talousarvion. Kuntalaskutuksen tilinpäätösennuste valmistuu myöhemmin. Mikäli ylitysuhka kohdistuu kunnille talousarvion suhteessa, ylittyy Mäntsälän sosiaali- ja terveydenhuollon talousarvio 3,6 milj. euroa. Myös erikoissairaanhoidon talousarvio saattaa ylittyä, koska HUS on arvioinut koronapandemian aiheuttaman hoitovelan olevan Mäntsälän osalta n. 0,8 milj. euroa. HUS:n ennakkotietojen mukaan myös perustoimintaan kohdistuu kustannusten nousupaineita, joten kuntalaskutuksen ennakoitaan nousevan 6,8 % vuodelle 2022. Sote-kustannusten kuntakohtaiset ennusteet tarkentuvat puolivuosisikatsauksen yhteydessä.

Verotuloennuste on muuttunut talousarviossa vuodelle 2021 arvioidusta verotulokertymästä, joten vuoden ensimmäisessä osavuosisikatsauksessa esitetään verotuloja koskevaa talousarviomuutosta. Yhteisöverotuottoja on valtakunnallisesti kertynyt aiempia ennusteita enemmän pääasiassa yritysten alkuvuonna tilittämien lisäennakkojen takia. Kiinteistöverojen valtakunnallisesta kertymästä puuttuu alkuvuoden osalta n. 20 milj. euroa. Myös kunnallisverokertymään liittyy edelleen epävarmuutta koronapandemian vuoksi. Verohallinto odottaa tilanteen tasaantuvan, mutta verotuloennustetta tarkastellaan uudelleen puolivuosisikatsauksen yhteydessä, kun vuoden 2020 verotuksen ennakkotiedot valmistuvat. Maaliskuun lopun tilanteessa verotuloennuste vuodelle 2021 on 91,1 milj. euroa, mikä ylittää alkuperäisen talousarvion 2 milj. eurolla. Vuoden 2021 vahvistettu valtionosuuspäätös, 32,5 milj. euroa tuo kuntaan valtionosuuksia 0,5 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän, joten valtionosuuksiin esitetään talousarviomuutosta.

Vuoden 2021 talousarvion yhteydessä päätettiin Mäntsälä 2026 säästöohjelmasta vuosille 2021–2026 talouden tervehdyttämiseksi. Säästöohjelman vuotta 2021 koskevien toimenpide-eurojen arvioidaan olevan yhteensä noin 4,3 milj. euroa. Vuotta 2021 koskevien toimenpiteiden eurovaikutukset on sisällytetty talousarvioon tulosalueittain. Talousohjelman toimenpiteiden toteutumista seurataan toimialakohtaisesti osavuosisikatsausten yhteydessä, mutta lopulliset säästöeurojen toteumat selviävät vasta tilikauden päättyessä.

Osavuosisikatsauksen talousarviomuutokset

Ennen ensimmäistä osavuosisikatsausta kunnassa on hyväksytty talousarviomuutos vuoden 2021 budjetin investointeihin:

- Hepolan koulun peruskorjaus 60 000 €, määrärahalisäys.

Vuoden ensimmäisessä osavuosisikatsauksessa korjataan määrärahamuutoksella kunnan ja Keski-Uudenmaan Sote-kuntayhtymän sekä kunnan ja Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen vuoden 2021 budjettien pienet erot. Konsernipalvelujen osalta käyttötalouden määrärahamuutosta haetaan Kuuma-seudun liikelaitoksen sekä Kuntaliiton kehyskuntaverkoston yhteistyökustannuksiin sekä ELY Kehä

V:n aluevaraussuunnitelmaan. Kasvatus- ja sivistyspalvelujen käyttötalouden toteutuma on ennusteen mukaista, eikä toimialalla esitetä määrärahamuutoksia. Tekniset palvelut esittää määrärahamuutosta vain investointien osalta. Teknisten palvelujen käyttötalouden toteutuma alkuvuoden osalta on alle budjetin mukaisen ennusteen, joten käyttötalouden määrärahamuutoksia tarkastellaan puolivuosisikatsauksen yhteydessä.

Vuoden 2021 ensimmäisen osavuosisikatsauksen yhteydessä esitetään seuraavat käyttötalousmuutokset:

Käyttötalous:

- Konsernipalvelut, Pelastus, toimintamenojen lisäys 12 000 €
- Konsernipalvelut, Sosiaali- ja terveystaloudet, toimintamenojen lisäys 51 183 €
- Konsernipalvelut, Yleishallinto, toimintamenojen lisäys 13 766 €
- Konsernipalvelut, Kuntakehityspalvelut, toimintamenojen lisäys 66 200 €
- Verotulot, tulojen lisäys 1 987 000 €
- Valtionosuudet, tulojen vähennys 509 960 €

Investoinnit:

- Myllymäen koulun sisäilmakorjaukset, määrärahasiirto 50 000 € Kotokartanon sisäilmakorjauksista.

(Valmistelija:

talousjohtaja Helena Perämäki, helena.peramaki@mantsala.fi)

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää seuraavasti:

1. Merkitsee osavuosisikatsauksen 1/2021 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle.
2. Esittää valtuuston hyväksyttäväksi esittelytekstin mukaiset määrärahamuutokset vuoden 2021 talousarvion käyttötalouteen sekä investointeihin.

Käsittely:

Talousjohtaja Helena Perämäkeä ja taloussuunnittelija Sari Klenbergiä kuultiin asiantuntijoina pykälän yhteydessä.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Osavuosisikatsaus 1/2021